EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 23.2.2021
COM(2021) 89 final

2021/0049 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

liidu osalemise kohta mitme liikmesriigi ühiselt algatatud Euroopa metroloogiapartnerluses

{SEC(2021) 91 final} - {SWD(2021) 35 final} - {SWD(2021) 36 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Teadusuuringute ja innovatsiooni uue raamprogrammi „Euroopa horisont“ (2021–2027) eesmärk on saavutada suurem mõju teadusuuringutele ja innovatsioonile, võimendades täiendavaid avaliku ja erasektori vahendeid Euroopa partnerluste abil tehtavate kaasinvesteeringute kaudu. Need partnerlused on kavandatud valdkondades, kus teadusuuringute ja innovatsiooni vahendite ulatus ja mastaap on õigustatud, et toetada programmiga „Euroopa horisont“ hõlmatud liidu prioriteetide, eelkõige selle teise samba „Üleilmsed probleemid ja tööstuse konkurentsivõime“ eesmärkide saavutamist.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) [XXX][1] (edaspidi „programmi „Euroopa horisont“ määrus“) artiklis 8 on sätestatud, et Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklitel 185 ja 187 põhinevaid institutsionaalseid Euroopa partnerlusi rakendatakse üksnes juhul, kui programmi „Euroopa horisont“ teiste osadega, sealhulgas muude Euroopa partnerluse vormidega, ei oleks võimalik saavutada eesmärke või vajalikku eeldatavat mõju, ning kui seda õigustab pikaajaline perspektiiv ja kõrge integratsioonitase.

Programmi „Euroopa horisont“ määruses määrasid kaasseadusandjad ELi toimimise lepingu artikli 185 või 187 alusel kindlaks ka võimalike institutsionaalsete Euroopa partnerluste kaheksa prioriteetset valdkonda. Sellest tulenevalt määrati kandidaatideks 12 algatust, mille kohta koostati kooskõlastatud mõjuhinnang[2].

Kaasseadusandjad tunnistasid, et metroloogia on programmi „Euroopa horisont“ määruse alusel üks prioriteetseid valdkondi, seega esitatakse käesolev ettepanek Euroopa metroloogiapartnerluse kohta. See põhineb Euroopa metroloogia teadusprogrammist (EMRP) ning Euroopa metroloogia teadus- ja innovatsiooniprogrammist (EMPIR) saadud õppetundidel. Samas kujutab käesolev algatus endast uut partnerlust, et tulla toime uute väljakutsetega. See ei ole mõeldud üksnes varasemate programmide jätkamiseks.

Ettepanek käsitleb Euroopa Liidu osalemist mitme liikmesriigi algatatud Euroopa metroloogiaprogrammis. Metroloogia on teadus mõõtmisest. See on üks peamine majandus- ja sotsiaaltegevust võimaldav tegur ning iseenesest ka avalik hüve. Praegu ei avalda metroloogiaalased uurimisprogrammid ELi tasandil mõju tegevuse killustatuse ja liikmesriikide jõupingutuste dubleerimise tõttu.

Seda ajal, mil Euroopa seisab silmitsi suurema ülemaailmse konkurentsiga metroloogia valdkonnas, pidades silmas nii investeeringute ulatust ja fookust kui ka pikaajalisi rahalisi kohustusi metroloogiaalaste eesmärkide saavutamiseks. Viimase kümne aasta jooksul on USA, Hiina ja India suurendanud metroloogiainvesteeringuid vastavalt 60 %, 50 % ja 52 %. Selle aja jooksul jäid investeeringud Euroopa instituutidesse suhteliselt muutumatuks ega vastanud uutele ja üha olulisematele uurimisvaldkondadele. Investeeringute ebapiisav tase

---

[1] Määrus (EL) …[*programmi „Euroopa horisont“ määrus*].

[2] Kooskõlastatud mõjuhinnangus käsitleti üksnes 12 algatust, kuna ühe kõrgjõudlusega andmetöötluse algatuse mõju hinnati juba 2017. aastal (SEC(2018) 47).

Euroopas koos metroloogiaalase suutlikkuse killustatusega on viinud selleni, et jõupingutused on ebapiisavalt jagunenud ning neil pole strateegilist fookust. Varasemad ELi tasandil rahastatud programmid – EMRP ja EMPIR – on tõendanud suutlikkust seda killustatust vähendada, samuti kaasrahastada uute metroloogiaalaste suutlikkuste ja ühiste prioriteetide meetmeid.

Viimastel aastatel on investeeringud väljaspool ELi jätkunud. USAs oli riikliku metroloogiainstituudi (National Institute of Standards and Technology, NIST) kogueelarve 2018. ja 2019. aastal 724,5 miljonit USA dollarit aastas. Tähelepanuväärsete meetmete hulka kuulub otsinguliste mõõteteaduste programm (ingl k *lab programme*), mille aastaeelarve on üle 60 miljoni USA dollari, ja alusmõõtmiste, sealhulgas kvantteaduse uurimisprogramm, mille aastaeelarve on üle 160 miljoni USA dollari. Uusima kättesaadava teabe kohaselt oli Hiina riikliku metroloogiainstituudi (National Institute of Metrology, NIM) tegevuseelarve 2018. aastal 180 miljonit eurot. Lisaks rakendas Hiina aastatel 2016–2019 sihtotstarbelist metroloogia teadusprogrammi ligikaudu 65 miljoni euro ulatuses ja rahastas 160 teaduskoostööprojekti kogu Hiinas. Seevastu Saksamaa riikliku ja Euroopa suurima metroloogiainstituudi PTB tegevuseelarve on 200 miljonit eurot, millest enamik ei ole suunatud teadusuuringutele, vaid metroloogiateenustele, mida pakutakse tööstusele ja ühiskonnale.

Meie üleilmsed konkurendid teevad selliseid strateegilisi investeeringuid, kuna suureneb vajadus kujunemisjärgus tehnoloogiatele ja uutele toodetele suunatud metroloogialahenduste järele. Lisaks muudab usaldusväärseid standardeid ja eeskirju vajavate ühiskonnaprobleemide kasv pakiliseks vajaduse tegelda Euroopa tasandil metroloogia lõimimisega innovatsioonisüsteemi.

Selleks et säilitada Euroopa konkurentsivõimeline juhtpositsioon kujunemisjärgus tehnoloogiate ja uute toodete arendamisel ning tagada tulevikku suunatud lähenemisviis usaldusväärsetele standarditele ja eeskirjadele, mis ennetavad ühiskondlikke probleeme,[3] on oluline, et Euroopa metroloogiaalgatusega tagataks, et 2030. aastaks oleksid Euroopa metroloogialahendused vähemalt võrdsed maailma parimate tulemustega, näidates maailmaklassi metroloogiateenuste pakkumisel olemasolevatele keerukatele mõõtmisprobleemidele ja uutele tehnoloogiatele. See tuleks saavutada üleeuroopaliste spetsiaalsete võrgustike kaudu, mis koondavad vahendeid, et saavutada suutlikkuste kriitiline mass. Need metroloogialahendused peaksid toetama uuenduslike toodete ja teenuste müüki, võttes kasutusele peamisi kujunemisjärgus tehnoloogiaid. Lahendused peaksid aitama ka tõhusalt välja töötada ja rakendada konkreetseid standardeid ja eeskirju, mis on aluseks ühiskonna probleeme käsitlevatele avalikele reeglitele.

---

[3] Euroopa Komisjoni 2020. aasta aruandes tulevikusuundade strateegilise analüüsi kohta märgitakse, et EL peab nüüd „tugevdama tulevikku suunatud liite, et jätkata rahvusvaheliste normide ja standardite kujundamist viisil, mis kajastaks Euroopa väärtusi ja huve“ (2020. aasta aruanne tulevikusuundade strateegilise analüüsi kohta. Tulevikusuundade strateegiline analüüs – kurss Euroopa toimetulekuvõime suurendamisele, lk 15).

Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Kuna metroloogia on kõiki teadus- ja tehnoloogiavaldkondi võimaldav tegur, võib metroloogiasuutlikkuse suurendamine kiirendada teaduse edusamme ja tööstuse arengut, et aidata lahendada näiteks tervise, keskkonna, kliimamuutuste, sotsiaalkaitse ja kultuuripärandiga seotud probleeme. Mis tahes tulevane Euroopa metroloogiaalgatus ühiste teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks peaks seetõttu looma seosed mitmete muude programmi „Euroopa horisont“ algatustega, samuti teiste algatustega, ning neid ära kasutama.

Programmi „Euroopa horisont“ puhul on metroloogia oluline selle programmi teemavaldkonna „Digivaldkond, tööstus ja kosmos“ raames rahastatava teadus- ja innovatsioonitegevuse puhul, kuna metroloogia abil tehtud usaldusväärsed ja täpsed mõõtmised annavad olulise panuse kõigis tootmissektorites, eelkõige suure lisaväärtusega toodete, nagu kosmosetööstuse, kõrgjõudlusega IKT ja kosmoseseadmete ning farmaatsiatoodete täppistootmisel.

Usaldusväärsete ja täpsete mõõtmiste kasutamine on siiski palju ulatuslikum ning seetõttu on Euroopa metroloogiapartnerlus oluline paljude muude Euroopa teadus- ja innovatsioonipoliitika valdkondade ja algatuste, sealhulgas avaliku ja erasektori partnerluste jaoks. See on asjakohane näiteks nutikate elektrivõrkude käitamisel. Metroloogia on oluline ka selleks, et tagada täpsed mõõtmised tervisediagnostika ja ravi puhul.

Üldisemalt esineb vastastikune täiendavus järgmiste programmi „Euroopa horisont“ raames kavandatud Euroopa partnerlustega:

- digimahukad tööstusharud, näiteks „valmistatud Euroopas“ seoses eraldiseisvate toodete tootmisega;
- CO_2 heite ja üldise õhusaaste seire puhtale energiale ülemineku partnerluse ning partnerluse „Processes4Planet“ alusel;
- olulised digitehnoloogiad; nutivõrgud ja -teenused, tehisintellekt, andmed ja robootika;
- heitevaba maanteetranspordi (2Zero), ohutu ja automatiseeritud maanteetranspordi saavutamine ühendatud juhtimisega ning keskkonnahoidliku lennunduse partnerlus.
- Koostoime tuleks luua ka uuendusliku tervishoiu algatusega ja partnerlusega, mille eesmärk on ulatuslik innovatsioon ja tervishoiusüsteemide ümberkujundamine digitaalses ja vananevas ühiskonnas. Oma valdkonnaülese olemuse tõttu peaks tulevane Euroopa metroloogiapartnerlus aitama ellu viia ka programmi „Euroopa horisont“ tulevasi missioone. Samuti peaks see arendama seoseid tulevase Euroopa avatud teaduse pilve partnerlusega.

Metroloogialahenduste kasutuselevõtu toetamiseks luuakse vastastikune täiendavus lisaks programmile „Euroopa horisont“ ka teiste Euroopa programmidega, et toetada , näiteks Euroopa ühendamise rahastuga, programmiga „Digitaalne Euroopa“ ja keskkonnaprogrammiga LIFE. Uus juhtrühm jälgib metroloogiapartnerluse ja muude asjakohaste programmide vahelisi seoseid ja tõhusat teabevahetust.

Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Euroopa metroloogiaalgatus toetab laialdaselt muid liidu poliitikavaldkondi peale teadusuuringute ja innovatsiooni. Metroloogilised lahendused, mis võimaldavad tegutseda kõigis sektorites ja valdkondades, puudutavad kõiki kuut komisjoni seatud prioriteeti, nagu on näidatud alltoodud tabelis.

Tabel. Metroloogia roll komisjoni prioriteetide puhul

Prioriteet	Metroloogia rolli näited
Euroopa roheline kokkulepe	Pakub mõõdikuid kliimaneutraalsuse saavutamiseks
Inimeste hüvanguks toimiv majandus	Uuenduslikud ja täpsemad mõõtmisvahendid on eduka vähivastase võitluse kava lahutamatu osa
Digiajastule vastav Euroopa	Kesksel kohal 5G-võrkude ja digiteenuste standardite kehtestamisel
Euroopaliku eluviisi kaitsmine	Oluline usalduse loomiseks täielikult toimiva Schengeni ala vastu, et tugevdada Euroopa lähenemisviisi tollivaldkonna riskijuhtimisele
Euroopa maailmapositsiooni tugevdamine	Toetab Euroopa rolli standardite kehtestajana, juhtides tugevat, avatud ja õiglase kaubanduse tegevuskava ning toimivat heitkogustega kauplemise süsteemi
Uus hoog Euroopa demokraatiale	Tagab standardid, et kaitsta Euroopat varjatud välise sekkumise eest

Metroloogia tagab, et mõõtmiste tegemisel on need jälgitavad vastavalt rahvusvaheliselt kokkulepitud määratlustele ja standarditele. See on aluseks riiklikele ja rahvusvahelistele metroloogiasüsteemidele, mis tagavad täpsed, kindlad ja usaldusväärsed mõõtmised, mis toetavad suurt hulka majandustegevusi ja avalikke teenuseid ning hõlmavad kogu siseturgu inimeste hüvanguks toimivas majanduses. See puudutab tarbekaupade ja finantsteenuste ohutust, mille puhul metroloogia võimaldab iga finantstehingut täpselt ajatempliga varustada, et tagada selle kohta jälgitavad tõendid ja vastavus Euroopa finantseeskirjadele.

Digiajastule vastava Euroopa edendamiseks võimaldab riiklike metroloogiainstituutide ja määratud instituutide täpne tipptasemel mõõtmissuutlikkus kaasaegseid digiteenuseid, aga ka kõiki kujunemisjärgus digitehnoloogiaid, nagu kvant- või tehisintellekt.

Kliimaneutraalsuse saavutamine 2050. aastaks nõuab selget mõõtmissuutlikkust kaugseire (nt Maa seire), keskkonna ja energia valdkonnas. Täpsemalt on kõik Euroopa rohelise kokkuleppe poliitikavaldkonnad otseselt seotud metroloogiaprobleemidega. Täpsete ja jälgitavate mõõtmiste suutlikkus võimaldab usaldusväärselt teha kliimaseisundi keskkonnaseiret. Samuti toetab see keskkonnaalaste õigusaktide tõhusat kavandamist ja jõustamist, pakkudes usaldusväärseid andmeid Pariisi kliimakokkulepet toetavate kliimamõjurite kohta ning selliste keskkonnaparameetrite kohta nagu õhu ja vee kvaliteet.

Näiteks energia mõõtmise teadus on oluline taastuvenergiale üleminekul. Vähese CO_2 heitega tuleviku puhul on kesksel kohal kliimamuutuste ulatuse, ajakava ja mõju mõistmine. See nõuab kõigi kliimamõjurite täpset ja usaldusväärset seiret pika aja jooksul, mis on vajalik kliimasuundumuste kindlakstegemiseks ja mõistmiseks.

Lisaks peaks metroloogia toetama eesmärgipäraseid keskkonnaalaseid eeskirju, näiteks vee- või õhusaastet käsitlevaid õigusakte, sealhulgas järelevalvet ja jõustamist. Lisaks energeetikale ja keskkonnale vajavad rohelise kokkuleppe poliitikavaldkonnad, nagu **kestlik tööstus, kestlik liikuvus ja elurikkus**, nüüdisaegset ja suutlikku metroloogiasüsteemi.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

Õiguslik alus

Euroopa metroloogiaalgatuse ettepaneku aluseks on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 185, milles käsitletakse Euroopa Liidu osalemist mitmetes liikmesriikides rakendatavates teadus-ja arendustegevuse programmides, sealhulgas osalemist selliste programmide elluviimiseks loodud struktuurides.

Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Subsidiaarsuse põhimõtet tuleb kohaldada seetõttu, et ettepanek ei kuulu Euroopa Liidu ainupädevusse. Subsidiaarsus on tagatud ettepaneku aluseks oleva Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 185, mis selgesõnaliselt sätestab liidu osalemise mitme liikmesriigi algatatud teadusuuringute programmides.

Ettepaneku eesmärke ei saa piisaval määral saavutada liikmesriigid üksi metroloogia valdkonna eeldatavate investeeringute ulatuse ja keerukuse tõttu, mis on riiklike metroloogiainstituutide teadustöö eelarvetest oluliselt suuremad. Uuringuteks ja kõrgtasemeliste metroloogialahenduste väljaarendamiseks vajalikud eriteadmised on jaotunud üle riigipiiride ning seega ei saa neid omandada ainult riigisisesel tasandil. Ilma piisava osalejate hulgata ja järjekindla lähenemiseta Euroopa tasandil on suur oht, et jõupingutusi dubleeritakse, mis toob kaasa suuremad kulud ja väiksema mõju.

Senine ELi tasandi toetus on näidanud võimalusi metroloogiaalase teadustöö märkimisväärse lõimimise edendamiseks kogu Euroopas. Seni on lõimimist edendanud projektitasandi alt üles suunatud koostöö. Arvestades metroloogia kasvavat tähtsust kujunemisjärgus tehnoloogiate edendamisel ja ühiskonna probleemidele reageerimisel, on teadusuuringute sihipärasuse tugevdamiseks vaja strateegilisemat lähenemist metroloogiatöö lõimimisele. Seega tuleneb ELi tasandi meetmete lisaväärtus Euroopa metroloogiaalgatuse kaudu programmilisema lähenemise väljatöötamisest ja rakendamisest, mis on suunatud metroloogiauuringutele kasvava tehnoloogilise ja ühiskondliku tähtsusega valdkondades.

Proportsionaalsus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 185 lubatakse liidul „ette näha asjaomaste liikmesriikidega kokkuleppel osalemine mitmete liikmesriikide poolt ette võetud teadus- ja arendusprogrammides, kaasa arvatud osalemine nende programmide elluviimiseks loodud struktuurides“.

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, sest liikmesriigid vastutavad ühise programmi väljatöötamise ja kõigi tegevuste eest. Spetsiaalne rakendusstruktuur – riiklike metroloogiainstituutide Euroopa assotsiatsioon (EURAMET) – on juba varasemates Euroopa tasandi metroloogiaalgatustes (EMPR ja EMPIR) näidanud, et suudab programmi tõhusalt ja tulemuslikult ellu viia. Liit soodustab paremat koordineerimist, on koostoimes ja toetab ELi poliitikate ja Horisont 2020 prioriteetide elluviimist, jälgib programmi rakendamist ja tagab ELi finantshuvide kaitse.

Euroopa metroloogiaalgatuse mõju eelhindamisel järeldatakse, et ELi toimimise lepingu artikkel 185 on eesmärgi saavutamiseks kõige sobivam alus. Seda on üksikasjalikult

kirjeldatud mõjuhinnangu[4] punktis 6, milles ELi toimimise lepingu artikli 185 kohasel algatusel on parimad tulemused tõhususe ja sidususe osas ning see on sama kulutõhus kui programmi „Euroopa horisont“ projektikonkursside lähtestsenaarium.

Vastavalt sellele kinnitatakse mõjuhinnangu alapunktis 6.4, et selline partnerlusvorm looks stabiilse raamistiku, tagades partnerite pühendumise pikaajalistele eesmärkidele. Samuti annaks see aluse strateegilisele lähenemisviisile metroloogia edasisele arengule Euroopas ning oleks sellega seoses piisavalt paindlik, et võimaldada juhtrühma ülevalt alla antavaid suuniseid ja algatuse sihipärast rakendamist spetsiaalsete võrgustike kaudu.

Lisaks tehakse mõjuhinnangus kindlaks, et hõlbustades pikaajalist strateegilist lähenemisviisi ja sihipärast rakendamist, motiveeriks sellises vormis partnerlus tööstust ja teisi lõppkasutajaid rohkem pühenduma ja osalema, mis viiks metroloogialahenduste kasutuselevõtuni. Selline strateegiline lähenemisviis ja sihipärane rakendamine koos tööstuse ja teiste lõppkasutajate suurema osalusega tooks kaasa metroloogiasüsteemi, millel on palju suurem suutlikkus ja mis on ülemaailmsel tasandil esirinnas.

Vahendi valik

Kavandatav Euroopa metroloogiaalgatus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 185. Vahehindamise järeldused ja mõjuhinnangus esitatud valikute analüüs on näidanud, et artikkel 185 on kõige kohasem vahend Euroopa metroloogiaalgatuse eesmärkide saavutamiseks. See järeldus on kooskõlas eelmiste programmide (EMPR ja EMPIR) kohta tehtud järeldustega. Sellise, ELi toimimise lepingu artikli 185 kohase vahendi puhul nõutakse ELi toimimise lepingu artikli 188 lõikes 2, et Euroopa Parlament ja nõukogu võtaksid vastu otsuse.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Järelhindamine

2017. aastal viis sõltumatu väline eksperdirühm läbi ELi toimimise lepingu artiklil 185 põhineva metroloogiaalgatuse EMPIR vahehindamise.

Hindamine kinnitas, et EMPIR oli teinud suuri edusamme programmi enamiku eesmärkide saavutamisel ning pidi eeldatavasti suurendama Euroopa käivet, kasutades väljaarendatud tehnoloogiaid.

Hindamisel soovitati luua Euroopa tasandil uus partnerlus, mis põhineb kolmel soovitusel. Esiteks tuleks tugevdada strateegilist komponenti. Riiklikud metroloogiainstituudid peaksid tegema koostööd teiste sidusrühmade kogukondadega, et töötada välja nii-öelda metroloogia väärtusahelad, mis toetaksid ühtset turgu. Hinnangus ei pooldatud soovituse rakendamiseks tsentraliseeritud Euroopa struktuuri. Selles eelistati alt üles lähenemisviisi metroloogiaalasele tegevusele, tuginedes kokkulepitud Euroopa tasandi eesmärkidele. Nendel põhjustel soovitati hinnangus, et võimalikus järgnevas partnerluses peaksid olema võrgustikena toimivad

[4] Euroopa metroloogiapartnerluse võrdlev mõjuhinnang.

üleeuroopalised tippkeskused (Euroopa metroloogiavõrgustikud), et suurendada metroloogia suutlikkust reageerida olulistele ühiskondlikele probleemidele.

Teiseks ei tohiks väliste sidusrühmade, näiteks ülikoolide ja tööstuse roll enam piirduda osalemisega projektikonkursside tulemusel väljavalitavates projektides. Selle asemel peaksid need sidusrühmad olema tulevikus rohkem kaasatud programmide väljatöötamisse ja projektides osalemise võimaluste suurendamisse.

Kolmas soovitus käsitles programmi rakendamist, et ennetavalt tegelda metroloogiarakendustega kujunemisjärgus teadusvaldkondades ja keskenduda rohkem ühiskondlike probleemide lahendamisele.

Konsulteerimine sidusrühmadega

Komisjon korraldas avaliku konsultatsiooni sidusrühmadega tulevase Euroopa metroloogiaalgatuse teemal[5]. Veebipõhisele avalikule konsultatsioonile vastas 225 isikut. Neist 50 % määratles end akadeemiku/teadlasena, 16 % ELi kodanikuna, 14 % äriühinguna / ettevõtjate organisatsioonina ja 12 % avaliku sektori asutusena. Ülejäänud 8 % moodustasid ettevõtjate ühendused ja vabaühendused ning kolmandate riikide kodanikud ja vabaühendused.

Vastajad esitasid oma seisukohad metroloogiauuringute asjakohasuse kohta, tegid kindlaks Euroopa metroloogia teadussüsteemi ees seisvad probleemid ja hindasid mitmeid võimalikke poliitilisi lahendusi. Konsultatsioonides osutati mitmetele teemadele, sealhulgas ebapiisavale tööstuslikule kasutusele, riiklike metroloogiainstituutide ja laiema teadusbaasi vahelise koostöö puudumisele, erinevustele ELi liikmesriikide suutlikkuse vahel, teadlaste ebapiisavale liikuvusele riiklike metroloogiainstituutide siseselt ja Euroopa standardiametite vähesele kaasatusele.

Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Euroopa metroloogiaalgatuse ettepaneku ettevalmistamisel kasutas komisjon erinevaid väliseksperte. Eesmärk oli kasutada sõltumatute välisuuringute analüüsi, mida täiendasid kohtumised ja intervjuud peamiste sidusrühmadega ning kirjalik tagasiside.

Sellega seoses tellis komisjon välisuuringu, mis hõlmas kõiki institutsionaalseid partnerlusi, sealhulgas metroloogiaalast partnerlust[6], ning tugines metroloogiaalase ettepaneku koostamisel ulatuslikult oma analüüsile ja järeldustele.

Samal ajal korraldas komisjon 2019. aastal kohtumisi ja intervjuusid EURAMET e.V. ja teiste metroloogiaekspertidega.

---

5 Avalik konsultatsioon toimus 2019. aasta septembrist novembrini.

6 Technopolis Group (2020), programmi „Euroopa horisont“ raames loodud institutsionaalsete Euroopa partnerluste mõju hindamise uuring, lõpparuanne, Euroopa Komisjoni uuring, teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat.

Komisjon korraldas 2019. aasta novembris ka konsultatsiooniseminari liikmesriikide ekspertidega. Seejärel konsulteeriti 2020. aasta märtsis kirjalikult metroloogia eest vastutavate ministeeriumidega[7].

Mõjuhinnang

Kavandatava metroloogiaalgatuse mõjuhinnangu aruanne valmis 2020. aasta juunis (SWD(2021) 36).

15. juulil 2020 esitas õiguskontrollikomitee mõjuhinnangu aruande kohta positiivse arvamuse (SEC(2021) 91). Õiguskontrollikomitee nõudis oma arvamuses järgmist.

1) Riikidevaheliste metroloogiavõrgustike arendamise eesmärgi raames selgitatakse aruandes, et teatud hetkel (2030. aastaks) ei ole partnerlus enam vajalik. Aruandes tuleks selgitada, miks see on mõjuhinnangu aruandesse lisatud ja kuidas see on seotud praeguse algatusega, mis hõlmab kuni 2027. aastani kestvat rahastamisperioodi. Kui kinnitatakse, et partnerlus ei ole enam vajalik, tuleks aruandes selgemalt välja tuua, kuidas praegune kavandatav partnerlus peaks aitama luua vajalikud tingimused selle lõpetamiseks tulevikus.

2) Aruandes tuleks paremini selgitada, kuidas kaasata erasektori osalejaid eelistatud avaliku sektori partnerluse vormi korral. Tuleks selgitada nende osalemise stiimuleid.

3) Aruandes tuleks anda rohkem taustteavet riiklike metroloogiaalaste teadusasutuste ja nende toimimise kohta.

Mõjuhinnang sisaldab järgmisi variante.

Lähtestsenaarium oli olukord, kus partnerlus puudub ning toimuvad üksnes tavapärased projektikonkursid programmi „Euroopa horisont“ raames. Selle tulemuseks oleks artikli 185 praeguse rakendusstruktuuri sulgemine EMPIRi käimasolevate projektide lõpetamisega 2023. aastal, mis tooks kaasa tegevuse lõpetamise ja lõpetamisega seotud sotsiaalsed kulud.

Variandi 1 raames luuakse kaasrahastatud Euroopa partnerlus. Selline partnerlus lihtsustaks riiklike metroloogiainstituutide jaoks vahendite koondamist, kuid sellel oleks suur oht muutuda nii-öelda kinniseks klubiks, mis heidutaks akadeemilisi ringkondi osalemast.

Variandi 2 puhul luuakse institutsionaalne Euroopa partnerlus (ELi toimimise lepingu artikkel 185). Selline algatus tugineks olemasoleva institutsionaalse Euroopa partnerluse EMPIR raames tehtud edusammudele, laiendades Euroopa metroloogiavõrgustike nimekirja uute sihtvaldkondadega. See hõlmaks osalejaid kogu metroloogia väärtusahela ulatuses, sealhulgas riikide ministeeriume, standardiorganisatsioone, reguleerivaid asutusi, tööstust, lõppkasutajaid

[7] Komisjon konsulteeris ekspertidega ELi ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) liikmesriikide ministeeriumidest, kes viisid ellu oma riiklikku metroloogiaprogrammi. Tagasiside esitasid 32st riigist 20, kellest 16 väljendasid selgelt toetust metroloogiaalgatuse jätkamisele institutsionaalse partnerluse vormis, ning selle idee vastu ei olnud ühtegi arvamust. Kokku 89 % vastajatest pidas metroloogiat asjakohaseks oma teadusasutuste, sealhulgas ülikoolide jaoks, samas kui 86 % pidas seda asjakohaseks riikliku poliitika ja prioriteetide jaoks.

ja tarbijaid. ELi rahastamise tase programmi „Euroopa horisont“ raames suureneks võrreldes programmiga „Horisont 2020“, kuna suurema ulatuse kompenseerimiseks on vaja vahendeid.

Mõjuhinnangu aruandes jõuti järeldusele, et eelistatud on variant 2. See on kooskõlas avaliku konsultatsiooni tulemustega, mille kohaselt 62 % vastanutest pooldas institutsionaalset partnerlust kui uue metroloogiaalgatuse eelistatud varianti. Kõik neli peamist vastanute alarühma (akadeemilised ringkonnad, äriühingud/ettevõtted, ELi kodanikud ja avaliku sektori asutuste esindajad) olid nõus ning ei olnud ühtegi vähemusrühma, kes oleks pooldanud teistsugust varianti.

Kavandatava algatuse majanduslik kasu on nii otsene kui ka kaudne. Otsene komponent on mõõteriistade ja nendega seotud teenuste suurenev müük tööstuses. See on hinnanguliselt 50 miljonit eurot aastas. Lisaks võimendab müüki pika aja jooksul kaudselt ka strateegiliste rakendusalade innovatsiooni edendamise eesmärk. Sotsiaalne ja keskkonnaalane kasu on otseselt seotud metroloogia erivõrgustikega. Võrgustikud pakuvad konkreetseid metroloogialahendusi kõigile metroloogia väärtusahela sidusrühmadele, sealhulgas tööstusele, lõppkasutajatele ja kodanikele.

Lihtsustamine

Ettepanek lihtsustab (ELi või liikmesriikide) asutuste ja ametite ning eraõiguslike isikute haldusmenetlusi.

EL suhtleb otse Euroopa metroloogiaalgatuse spetsiaalse rakendusstruktuuriga, mis vastutab ELi toetuste eraldamise, järelevalve ja kasutamise aruandluse eest.

Põhiõigused

Kavandatav otsus ei mõjuta põhiõiguste kaitset.

4. MÕJU EELARVELE

Koos käesoleva otsusega esitatud finantsselgituses tuuakse välja esialgne mõju eelarvele. Liidu maksimaalne rahaline toetus metroloogiapartnerlusele (sealhulgas EFTA assigneeringud) on raamprogrammi „Euroopa horisont“ kestuse ajal jooksevhindades 300 miljonit eurot.

Käesoleva otsuse ning komisjoni ja spetsiaalse rakendusstruktuuri (Euramet e.V.) vahel sõlmitava rahalist toetust käsitleva lepingu sätted peavad tagama ELi finantshuvide kaitse.

5. MUU TEAVE

Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Algatuse rakendamine põhineb teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilisel tegevuskaval, mis on kokku lepitud algatuse riiklike partneritega.

Algatuse tulemuslikkust jälgitakse Euroopa Komisjoni poolt heaks kiidetud aastaaruannete kaudu. See hõlmab edusammude aruandlust põhiliste tulemusnäitajate ja muude mõõdikute kohta, mis on sätestatud teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilises tegevuskavas.

Ettepanek sisaldab läbivaatamisklauslit vahehindamiseks hiljemalt 2025. aastal ja lõpphindamiseks hiljemalt 2030. aastal.

Euroopa Majanduspiirkond

Kavandatavas otsuses käsitletakse Euroopa Majanduspiirkonnaga seotud küsimust, mistõttu tuleks seda kohaldada ka Euroopa Majanduspiirkonnas. Samas selleks, et tagada vastastikune täiendavus kolmandate riikidega, nähakse nende osalemine ette vastava sättega.

Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Kavandatava otsuse artiklis 1 määratakse kindlaks Euroopa metroloogiapartnerluse praegune ja võimalik tulevane geograafiline ulatus.

Artiklis 2 rõhutatakse seost programmi „Euroopa horisont“ määrusega ja sätestatakse seda arvestades sellise partnerluse eesmärk. Samuti sätestatakse selles üldised ja konkreetsed eesmärgid, mida tulevane partnerlus peaks järgima ja täitma.

Artiklitega 3 ja 4 nähakse ette Euroopa Liidu rahaline toetus EURAMETile ELi eelarvest.

Artiklites 5, 6 ja 7 sätestatakse kohustused, mille alusel liikmesriigid ja teised osalevad riigid saavad panustada tulevasse partnerlusse. Selles selgitatakse, et osalevad riigid peaksid lisaks ELiga võrdväärsele panusele rahastama ka muid asjakohaseid tegevusi, näiteks tulevasi Euroopa metroloogiavõrgustikke.

Artiklis 8 selgitatakse osalemiseeskirju, mille puhul võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel teha erandi programmi „Euroopa horisont“ eeskirjadest; samuti sätestatakse selles miinimumtagatised, et tagada tulevaste projektikonkursside suurem avatus, näiteks andes lisaks riiklikele metroloogiainstituutidele ka teistele sidusrühmadele õiguse selle partnerluse raames tulevasi projekte koordineerida.

Artiklis 9 sätestatakse Euroopa Komisjoni ja EURAMETi vaheliste rakenduslepingute raamistik. Artikkel 10 võimaldab Euroopa Komisjonil tegutseda, kui osalevad riigid ei täida käesolevast otsusest tulenevaid kohustusi. Artiklites 11 ja 12 on sätestatud kaitsemeetmed Euroopa Liidu finantshuvide kaitseks.

Partnerluse tulevase juhtimise kohta on artiklites 13–17 sätestatud uus raamistik. Kuigi selle partnerluse loomine on peamiselt EURAMETi ülesanne, teeb komisjon ettepaneku luua väline juhtrühm, mida juhivad ühiselt komisjon ja liikmesriigi esindaja; töörühm peaks andma tõuke, et viia uus partnerlus rohkem vastavusse kasutajate vajadustega, ning tugevdama selle mõju tööstusele, reguleerimisele ja standardite kehtestamisele. Töörühma peaksid kuuluma ka erasektori partneritega sõlmitud teiste Euroopa partnerluste esindajad.

Sarnaselt teiste institutsiooniliste partnerlustega tehakse artiklis 18 ettepanek vahe- ja lõpphindamiseks kooskõlas parema õigusloome põhimõtetega. Artiklite 19–21 eesmärk on tagada tulevase Euroopa partnerluse sujuv toimimine.

2021/0049 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

liidu osalemise kohta mitme liikmesriigi ühiselt algatatud Euroopa metroloogiapartnerluses

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 185 ja artikli 188 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,[8]

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Et saavutada liidu rahastamise võimalikult suur mõju ja tõhusaim panus liidu poliitikaeesmärkide saavutamisse, kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) [XXX][9] teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“, mis on era- ja/või avaliku sektori partneritega sõlmitavate Euroopa partnerluste poliitika- ja õigusraamistik. Euroopa partnerlused on programmi „Euroopa horisont“ poliitilise lähenemisviisi põhielement. Nende eesmärk on jõuda tulemusteni vastavalt programmi „Euroopa horisont“ raames seatud liidu prioriteetidele ning tagada liidule ja selle inimestele selge mõju, mida saab tõhusamalt saavutada partnerluses, läbi strateegilise visiooni, mida jagavad ja järgivad partnerid, mitte liit üksinda.

(2) Eelkõige peaksid programmi „Euroopa horisont“ samba „Ülemaailmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“ alla kuuluvad Euroopa partnerlused täitma olulist rolli strateegiliste eesmärkide saavutamisel, milleks on kiirendada üleminekut kestliku arengu eesmärkide ning rohelise ja digitaalse Euroopa suunas ning aidata majandust taastada[10]. Euroopa partnerlused on keskse tähtsusega keerukate piiriüleste, integreeritud lähenemisviisi nõudvate probleemide lahendamisel. Need võimaldavad tegeleda ümberkujundamise, süsteemi ja turu tõrgetega, tuues kokku paljud väärtusahelate ja tööstuslike ökosüsteemide osalised, et töötada välja ühine visioon ja muuta see konkreetseteks tegevuskavadeks ja tegevuste koordineeritud rakendamiseks.

---

8 ELT C , , lk .

9 Euroopa Parlamendi ja nõukogu [kuupäev] määrus [XXX], millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ (ELT C , , lk). [*Palun lisada täielik viide*].

10 Euroopa Komisjon (2018), programmi „Euroopa horisont“ mõjuhinnang, SWD(2018) 307.

Lisaks võimaldavad need koondada jõupingutused ja vahendid ühistele prioriteetidele, et lahendada eesseisvad keerukad probleemid.

(3) Prioriteetidele vastavate tulemuste ja mõju saavutamiseks tuleks Euroopa partnerlusi arendada, kaasates ulatuslikult asjaomaseid sidusrühmi kogu Euroopas, sealhulgas tööstust, teadusasutusi ja kohalikul, piirkondlikul, riiklikul või rahvusvahelisel tasandil avalikke teenuseid osutavaid asutusi ning kodanikuühiskonna organisatsioone, näiteks teadusuuringuid ja innovatsiooni toetavaid ja/või ellu viivaid sihtasutusi. Need Euroopa partnerlused peaksid olema ka üks meetmetest, millega tugevdada koostööd era- ja/või avaliku sektori partnerite vahel rahvusvahelisel tasandil, sealhulgas ühendades teadus- ja innovatsiooniprogramme ning piiriüleseid investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni, tuues vastastikust kasu inimestele ja ettevõtjatele.

(4) Kooskõlas määruse (EL) XXX eesmärkidega peaks igal liikmesriigil ja igal programmiga „Euroopa horisont“ ühinenud riigil olema õigus osaleda Euroopa metroloogiapartnerluses (edaspidi „metroloogiapartnerlus“). Selleks et tagada vastastikune täiendavus Euroopa Majanduspiirkonnas ja teiste naaberriikidega, peaks kolmandatel riikidel olema võimalik osaleda metroloogiapartnerluses tingimusel, et liiduga sõlmitakse asjakohane rahvusvaheline teadus- ja tehnoloogiakoostöö leping ning osalevad riigid sellega nõustuvad.

(5) Programmiga „Euroopa horisont“ võetakse kasutusele strateegilisem, sidusam ja mõjupõhisem lähenemisviis Euroopa partnerlustele, tuginedes programmi „Horisont 2020“ vahehindamisest õpitule. Programmi „Euroopa horisont“ määruse eesmärk on tõhusamalt kasutada institutsioonilisi Euroopa partnerlusi, keskendudes eelkõige selgetele eesmärkidele, tulemustele ja mõjule, mida on võimalik saavutada 2030. aastaks, ning tagades selge panuse seonduvatesse liidu poliitilistesse prioriteetidesse ja poliitikasse. Tihe koostöö ja koostoime muude asjakohaste algatustega liidu, riiklikul ja piirkondlikul tasandil, eelkõige teiste Euroopa partnerlustega, on võtmetähtsusega selleks, et saavutada suurem mõju ja tagada tulemuste kasutamine.

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 555/2014/EL[11] otsustas liit osaleda rahaliselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013[12] loodud teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi (programm „Horisont 2020“) kestuse ajal Euroopa metroloogia teadus- ja uurimisprogrammis (EMPIR) samaväärselt osalevate riikidega, kuid summas, mis ei ületa 300 000 000 eurot. EMPIRi vahehindamisel 2017. aasta juulis tehti ettepanek uue algatuse kohta.

(7) Liidu rahalise osaluse tingimuseks peaksid olema osalevate riikide võetud ametlikud kohustused rahaliselt toetada metroloogiapartnerluse rakendamist ning kõnealuste kohustuste täitmine. Osalevate riikide osalus peaks hõlmama osalust halduskulude katmises, ülemmääraga 5 % metroloogiapartnerluse eelarvest. Osalevad riigid peaksid võtma kohustuse suurendada vajaduse korral oma osalust metroloogiapartnerluses

---

[11] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta otsus nr 555/2014/EL liidu osalemise kohta mitme liikmesriigi ühiselt algatatud Euroopa metroloogia teadus- ja innovatsiooniprogrammis (EMPIR) (ELT L 169, 7.6.2014, lk 2).

[12] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

varurahastuse eraldamisega selleks, et oleks tagatud nende suutlikkus rahastada metroloogiapartnerluse tegevustes osalevaid riiklikke asutusi, riiklikke metroloogiainstituute ja määratud instituute (edaspidi „määratud instituudid“). Metroloogiapartnerluse ühise rakendamise jaoks on vaja rakendusstruktuuri. Liidu rahalist osalust tuleks hallata kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ning asjaomaste eelarve kaudse täitmise eeskirjadega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) 2018/1046[13].

(8) Tuleks luua metroloogiapartnerlus. Selline partnerlus oleks tõhusam kui tavapärased projektikonkursid või kaasrahastatud partnerlus tööprogrammides, mis on koostatud „Euroopa horisondi“ teise samba kõigi seonduvate teemavaldkondade all.

(9) Käesoleva otsuse eesmärk on liidu osalemine metroloogiapartnerluses, et toetada selle üldeesmärke. Metroloogia nõuded on nii ulatuslikud ja keerukad, et vaja on investeeringuid, mis ületavad riiklike metroloogiainstituutide ja määratud instituutide teadusuuringute põhieelarveid. Uuringuteks ja kõrgtasemeliste metroloogialahenduste väljaarendamiseks vajalikud eriteadmised on jaotunud üle riigipiiride ning seega ei saa neid omandada ainult riigisisesel tasandil. Kuna liikmesriigid ei saa käesoleva otsuse eesmärki piisavalt saavutada ning seda saab paremini teha liidu tasandil, integreerides riiklikud jõupingutused Euroopa järjepidevasse lähenemisviisi, koondades riikide eraldi toimivad teadusprogrammid, aidates kavandada riikidevahelisi ühiseid teadusuuringuid ja rahastamisstrateegiaid ning leides vajalikul hulgal teostajaid ja investeeringuid, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(10) Metroloogiapartnerlust, mis on kooskõlas komisjoni poliitiliste prioriteetidega (sh Euroopa roheline kokkulepe, inimeste hüvanguks toimiv majandus ja digiajastule vastav Euroopa), tuleks rakendada kümne aasta jooksul (2021–2031). Programm peaks hõlmama uusi tegevusi lisaks programmi „Horisont 2020“ alla kuuluvale EMPIRi algatusele; eelkõige peaks see arendama Euroopa metroloogiavõrgustikke, mis reageerivad pakilistele ühiskondlikele probleemidele ja kujunemisjärgus tehnoloogiate metroloogiavajadustele. Nende võrgustikega saavutatav metroloogiasuutlikkus peaks olema samaväärne ja võrreldav teiste maailma juhtivate metroloogiasüsteemidega, näidates maailma tipptaset. Programmi „Euroopa horisont“ rakendamise ajal tuleks käivitada metroloogiapartnerluse raames projektikonkursid.

(11) Metroloogiapartnerluse raames läbiviidavad tegevused peaksid olema kooskõlas raamprogrammi „Euroopa horisont“ eesmärkide ning teadusuuringute ja innovatsiooniprioriteetidega ning määruse (EL) [„Euroopa horisondi“ määrus] artiklis XXX sätestatud üldpõhimõtete ja -tingimustega.

---

[13] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

(12) Raamprogrammi „Euroopa horisont“ kestuse ajaks tuleks liidu rahalisele osalusele metroloogiapartnerluses kehtestada ülemmäär. Kõnealuse ülemmäära piires peaks liidu rahaline osalus olema maksimaalselt võrdne metroloogiapartnerluses osalevate riikide osalusega, et saavutada suur finantsvõimendus ning tagada osalevate riikide programmide parem integratsioon.

(13) Kooskõlas määruse (EL) [XXX] [programmi „Euroopa horisont“ määrus] artikliga XX on programmi „Euroopa horisont“ üldeesmärk saavutada liidu investeeringutega teadusuuringutesse ja innovatsiooni teaduslik, majanduslik ja ühiskondlik mõju, et tugevdada liidu teaduslikku ja tehnoloogilist baasi ja edendada liidu konkurentsivõimet (sealhulgas tööstuses), viia ellu liidu strateegilised prioriteedid ning aidata kaasa üleilmsete probleemide lahendamisele, sealhulgas kestliku arengu eesmärkide saavutamisele, järgides kestliku arengu tegevuskava 2030 ja Pariisi kokkuleppe põhimõtteid ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel.

(14) Osalevad riigid on kokku leppinud varasemate algatuste – Euroopa metroloogia teadusprogrammi (edaspidi „EMRP“) ja EMPIRi – rakendusstruktuuris. Aastal 2007 loodi selle struktuurina EURAMET e.V. (edaspidi „EURAMET“), mis on Euroopa piirkondlik metroloogiaorganisatsioon ja Saksamaa õiguse alusel tegutsev mittetulundusühing. EURAMETil on ka metroloogia laiema Euroopa ja ülemaailmsel tasandil ühtlustamisega seotud ülesandeid ja kohustusi. EURAMETi liikmeks võivad olla kõik Euroopa riiklikud metroloogiainstituudid liikmetena ja määratud instituudid assotsieerunud liikmetena. Kuulumine EURAMETi ei sõltu riiklike metroloogia teadusprogrammide olemasolust. Arvestades, et EMPIRi vahehindamise aruande kohaselt on EURAMETi juhtimisstruktuur osutunud tõhusaks ja taganud EMRP ja EMPIRi rakendamise kõrge kvaliteedi, tuleks EURAMETi kasutada ka metroloogiapartnerluse rakendamiseks. Seega peaks EURAMET haldama liidu rahalist osalust.

(15) Metroloogiapartnerluse eesmärkide saavutamiseks peaks EURAMET andma rahalist toetust peamiselt EURAMETi tasandil valitud meetmetes osalejatele eraldatavate toetustena. Need meetmed tuleks valida EURAMETi vastutusel olevate projektikonkursside tulemusel. See paremusjärjestus peaks olema siduv projektide valimisel ning liidu rahalisest osalusest ja EMPIRi projektides osalevate riikide osalusest teadusprojektidele ja seotud tegevustele rahaliste vahendite jaotamisel. Euroopa metroloogiavõrgustikes osalevate riikide osalusest rahastatavate tegevuste eest peaks samuti vastutama EURAMET.

(16) Metroloogiapartnerlusest rahastatavates kaudsetes meetmetes osalemise suhtes kohaldatakse nõukogu määrust (EL) nr XXX[14] [raamprogramm „Euroopa horisont“]. Metroloogiapartnerluse konkreetsete tegevusvajaduste tõttu, eelkõige selleks, et ehitada üles tulevased Euroopa metroloogiavõrgustikud ja neid hallata ning hõlbustada osalevate riikide piisavat rahalist osalust, peaks olema võimalik vajaduse korral piirata taotlustes koordinaatori rolli osalevate riikide riiklike metroloogiainstituutide ja määratud instituutidega.

---

[14] Nõukogu ... määrus (EL) XXX (ELT...).

(17) Osalevate riikide osalus tuleks tagada riiklike metroloogiainstituutide ja määratud instituutide poolse institutsioonilise rahastamise kaudu. Mitmekesised alustegevused peaksid kaasa aitama metroloogiapartnerluse eesmärkide saavutamisele ja need tuleks sätestada iga-aastastes töökavades ja seostada tegevuskuludega. Muu hulgas peaksid osamaksed katma kulud teenustele, mis pakuvad otseselt kalibreerimist, ja muudele teenustele seoses rahvusvahelise mõõtühikute süsteemiga. Osalevate riikide osalus peaks hõlmama ka rahalist osalust metroloogiapartnerluse halduskulude katmiseks.

(18) Programmi läbipaistvuse ja juurdepääsetavuse tagamiseks tuleks metroloogiapartnerluse projektikonkursid avaldada ka ühtses osalejaportaalis ning programmi „Euroopa horisont“ muude komisjoni hallatavate elektrooniliste teavitusvahendite kaudu.

(19) Rahastamismudeli toimimist liidu ja liiduvälise osaluse vastavuse põhimõttel tuleks metroloogiapartnerluse vahehindamise käigus uuesti hinnata, et tagada osalevate riikide rahalise osaluse vastavuse põhimõtte järgimine.

(20) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ning asjakohasel juhul haldus- ja rahalisi karistusi.

(21) Liidu finantshuvide kaitseks peaks komisjonil olema õigus liidu rahalist osalust vähendada, selle andmine peatada või lõpetada, kui metroloogiapartnerlust ei rakendata nõuetekohaselt, seda rakendatakse osaliselt või viivitusega või kui osalevad riigid ei osale rahaliselt metroloogiapartnerluses või osalevad selles osaliselt või viivitusega. Nimetatud õigused tuleks sätestada liidu ja EURAMETi vahel sõlmitavas osaluslepingus.

(22) Lihtsustamise eesmärgil tuleks kõigi poolte halduskoormust vähendada. Vältida tuleks topeltauditeid ning ebaproportsionaalset dokumenteerimist ja aruandlust. Auditite korraldamisel tuleks asjakohasel juhul võtta arvesse riiklike programmide eripära. Käesoleva otsuse kohaselt eraldatud liidu vahendite saajate auditeerimine peaks tagama halduskoormuse vähendamise kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2018/1046.

(23) Komisjoni taotlusel peaksid Euroopa Parlament, nõukogu või kontrollikoda, EURAMET ja osalevad riigid esitama kogu teabe, mida komisjonil on vaja metroloogiapartnerluse hindamisaruannetesse lisada.

(24) Komisjon peaks tegema hiljemalt 2025. aastal vahehindamise, hinnates eelkõige metroloogiapartnerluse kvaliteeti ja tõhusust ja seatud eesmärkide saavutamiseks tehtud edusamme ning hiljemalt 2030. aastal lõpphindamise, ja koostama nende hindamiste kohta aruande,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa metroloogiapartnerluses osalemine

1. Liit osaleb Euroopa metroloogiapartnerluses (edaspidi „metroloogiapartnerlus“), mis on määruse (EL) [...] [programm „Euroopa horisont“] artikli 8 lõike 1 punktis c osutatud institutsiooniline partnerlus, mille on ühiselt algatanud Austria, Belgia, [Bosnia ja Hertsegoviina], Bulgaaria, Horvaatia, Tšehhi, Taani, Eesti, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Kreeka, Ungari, Iirimaa, Itaalia, Leedu, [Norra], Hispaania,

Madalmaad, Poola, Portugal, Rumeenia, [Serbia], Sloveenia, Slovakkia, [Šveits ja Türgi] (edaspidi „osalevad riigid“) vastavalt käesolevas otsuses esitatud tingimustele.

2. Iga liikmesriik, keda ei ole nimetatud lõikes 1, ja iga muu programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riik võib metroloogiapartnerluses osaleda, kui ta vastab artikli 4 lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele. Sellist riiki käsitatakse käesoleva otsuse kohaldamisel osaleva riigina.

3. Iga programmiga „Euroopa horisont“ mitteühinenud kolmas riik võib osaleda metroloogiapartnerluses tingimusel, et ta sõlmib liiduga rahvusvahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu, milles sätestatakse tema metroloogiapartnerluses osalemise tingimused, ning tingimusel, et ta on saanud artikli 13 lõike 3 punktis f osutatud metroloogiapartnerluse komitee heakskiidu. Kui riik täidab need tingimused, käsitatakse teda käesoleva otsuse kohaldamisel osaleva riigina.

Artikkel 2

Metroloogiapartnerluse eesmärgid

1. Metroloogiapartnerlus aitab kaasa määruse (EL)... [XXX] [programm „Euroopa horisont“] ja eelkõige selle artikli 3 rakendamisele.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, taotleb metroloogiapartnerlus partnerite kaasamisega teadus- ja innovatsioonitegevuse programmi kavandamisse ja rakendamisse ning nende võetud kohustustega järgmisi üldeesmärke:

   (a) arendada Euroopa tasandil välja jätkusuutlik koordineeritud metroloogiasüsteem;

   (b) tagada, et novaatorid võtavad oma ökosüsteemides otseselt kasutusele tipptasemel metroloogiavõimekuse;

   (c) suurendada metroloogia mõju ühiskondlikele probleemidele seoses poliitika, standardite ja reeglite rakendamisega, et muuta need eesmärgikohaseks.

3. Lõikes 2 sätestatud üldeesmärkide rakendamisel on metroloogiapartnerlusel järgmised konkreetsed eesmärgid:

   (a) arendada 2030. aastaks välja uus teadussuutlikkus, mis on loodud uute Euroopa metroloogiavõrgustike raames ja mille kalibreerimis- ja mõõtmisvõimekus on vähemalt võrdne väljaspool osalevaid riike asuvate juhtivate metroloogiainstituutidega;

   (b) toetada 2030. aastaks uute innovatiivsete toodete ja teenuste müüki, kasutades ja võttes kasutusele uusi metroloogiavõimekusi peamistes kujunemisjärgus tehnoloogiates;

   (c) aidata tõhusalt ja täielikult 2030. aastaks välja töötada ja rakendada konkreetseid standardeid ja eeskirju, mis on aluseks ühiskonna probleeme käsitlevatele avalikele reeglitele.

Artikkel 3

Liidu rahaline osalus metroloogiapartnerluses

1. Liidu rahaline osalus metroloogiapartnerluses (sealhulgas Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni eraldised ja kolmandate riikide eraldised) ei ületa osalevate riikide rahalist osalust metroloogiapartnerluses. Liidu rahaline osalus on kuni 300 miljonit eurot, mis vastab artikli 1 lõikes 1 osutatud osalevate riikide rahalisele osalusele.

2. Liidu rahalise osaluse arvutamisel ei võeta arvesse osalevate riikide osalust halduskuludes summas, mis ületab 5 % metroloogiapartnerluse kõigi osaluste kogusummast.

3. Liidu rahaline osalus makstakse liidu üldeelarve eraldistest, mis on eraldatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega [XXX][15] (millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm) loodud teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammi asjaomastele osadele.

4. Liidu rahalist osalust kasutab EURAMET e.V. (edaspidi „EURAMET“) artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud tegevuste rahastamiseks.

5. Liidu rahalist osalust ei kasutata metroloogiapartnerluse halduskulude katmiseks.

Artikkel 4

Liidu rahalise osaluse tingimused

1. Liidu rahalise osaluse jaoks peavad olema täidetud kõik järgmised tingimused:

   (a) osalevad riigid tõendavad, et metroloogiapartnerlus on loodud kooskõlas käesoleva otsusega;

   (b) osalevad riigid või osalevate riikide määratud riiklikud metroloogiainstituudid määravad EURAMETi struktuuriks, mis vastutab metroloogiapartnerluse rakendamise ning liidu rahalise osaluse vastuvõtmise, jaotamise ja järelevalve eest;

   (c) iga osalev riik kohustub osalema metroloogiapartnerluse rahastamises ja tagama täiendavad rahastamisvõimalused 50 % ulatuses võetud kohustusest;

   (d) EURAMET tõendab oma suutlikkust metroloogiapartnerlust rakendada, sealhulgas liidu rahalist osalust vastu võtta, jaotada ja teostada selle üle järelevalvet liidu eelarve kaudse täitmise raames kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklitega 62 ja 154;

   (e) metroloogiapartnerluse juhtimismudeli loomine kooskõlas käesoleva otsuse artiklitega 13–16.

---

[15] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus [XXX], millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm (ELT C […], […], lk […]). [Palun lisada täielik viide].

2. Metroloogiapartnerluse rakendamise ajal kehtivad liidu rahalise osaluse suhtes veel järgmised tingimused:

(a) EURAMET rakendab artiklis 6 sätestatud metroloogiapartnerluse meetmeid kooskõlas artiklis 2 sätestatud eesmärkidega;

(b) rakendatakse sobivat ja tõhusat juhtimismudelit kooskõlas artiklitega 13–16;

(c) EURAMET järgib määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis155 sätestatud aruandlusnõudeid;

(d) täidetud on käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud kohustused.

Artikkel 5

Osalevate riikide osalus metroloogiapartnerluses

1. Artikli 1 lõikes 1 nimetatud osalevad riigid osalevad või lasevad oma riiklikel rahastamisasutustel osaleda (rahalise või mitterahalise osaluse vormis) vähemalt 363 miljoni euro ulatuses ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2031. Osa osalevate riikide osalusest peab olema rahalise osaluse vormis.

2. Osalevate riikide osalus hõlmab järgmist:

(a) rahaline või mitterahaline osalus seoses artikli 6 lõikes1 osutatud tegevusega ning

(b) rahaline või mitterahaline osalus EURAMETi kõigi halduskulude katmiseks.

3. Lõike 2 punktis a osutatud rahaline või mitterahaline osalus katab kulud, mida osalevad riigid on kandnud artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud tegevuste rakendamisel, millest on maha arvatud liidu otsene või kaudne rahaline osalus neis kuludes.

4. Lõike 2 punktis b osutatud rahaline või mitterahaline osalus katab osalevate riikide kulud, mis on seotud EURAMETi halduskuludega partnerluse rakendamisel.

5. Lõike 2 punktides a ja b osutatud mitterahalise osaluse hindamiseks määratakse kulud kindlaks kooskõlas asjaomaste osalevate riikide või riiklike rahastamisasutuste tavapäraste raamatupidamistavadega, selles osalevas riigis kohaldatavate raamatupidamisstandarditega, kus asjaomased riiklikud rahastamisasutused asuvad, ning kohaldatavate rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega. Kulud kinnitab sõltumatu audiitor, kelle määravad asjaomased osalevad riigid või riiklikud rahastamisasutused. Kui kinnitamisel tekivad kahtlused, võib EURAMET hindamismeetodit kontrollida. Kahtluste püsimisel võib EURAMET hindamismeetodit auditeerida.

6. Lõikes 2 osutatud osalus, mida arvestatakse osalevate riikide rahalise osalusena, makstakse pärast iga-aastase töökava vastuvõtmist. Kui iga-aastane töökava võetakse vastu artikli 6 lõikes 3 osutatud vaatlusaasta jooksul, võib osalus, millele on osutatud käesoleva artikli lõike 2 punktis b ja mida arvestatakse osalevate riikide osalusena iga-aastases töökavas, koosneda maksetest, mida on tehtud alates sama aasta 1. jaanuarist. Erandkorras võib lõike 2 punktis b osutatud osalust, mis on antud pärast metroloogiapartnerluse otsuse jõustumise kuupäeva, pidada osalevate riikide osaluseks tingimusel, et see sisaldub metroloogiapartnerluse esimeses iga-aastases töökavas.

Artikkel 6

EURAMETi tegevus

1. Metroloogiapartnerluses toetatakse mitmesuguseid teadus- ja innovatsioonitegevusi järgmiste vahenditega:

   (a) kaudsed meetmed määruse (EL) [XXX] [programmi „Euroopa horisont“ määrus] artikli 2 punkti 25 tähenduses, mida käesoleva otsuse artikli 7 kohaselt rahastab EURAMET peamiselt toetustena, mis antakse EURAMETi korraldatud avatud ja konkurentsipõhiste riikideüleste projektikonkursside põhjal ning mis hõlmavad järgmist:

   – i) teaduslik-tehniline tegevus, mis toetab metroloogia alusteadust, mis on aluseks kõigile edasistele sammudele, sealhulgas metroloogia rakendusuuringutele ja arendustegevusele ning metroloogiaga seotud teenustele;

   – ii) metroloogiaalased teadusuuringud selleks, et leida lahendusi ühiskondlikele probleemidele, keskendudes energia-, tervishoiu- ja kliimaalasele mõjule, ning arendada projekte nende probleemidega tegelevates konkreetsetes Euroopa metroloogiavõrgustikes;

   – iii) uuringud, mille eesmärk on uute mõõteinstrumentide väljatöötamine metroloogiliste tehnoloogiate tööstuslikuks kasutuselevõtuks, et stimuleerida uuendusi tööstuses;

   – iv) normide kehtestamisele eelnev ja sellega kaasnev metroloogiaalane teadus- ja arendustegevus, et toetada poliitika rakendamist ja reguleerimist ning kiirendada uuenduslike toodete ja teenuste turuletoomist;

   (b) tegevused, mida osalevad riigid rahastavad ilma artiklis 3 osutatud liidu rahalise osaluseta ja mis koosnevad erineval tehnoloogilisel tasandil metroloogiaalase suutlikkuse suurendamise meetmetest, mille eesmärk on saavutada osalevates riikides tasakaalustatud ja integreeritud metroloogiasüsteem, mis võimaldab neil arendada oma teaduslikku ja tehnilist suutlikkust metroloogia valdkonnas, ning mis hõlmavad tegevusi, mida ei ole välja valitud punktis a kirjeldatud projektikonkurssidel ja mis on esitatud iga-aastastes töökavades, sealhulgas mis tahes järgnevatest:

   – i) osalevate riikide riiklike programmide raames toimuv tegevus, näiteks riikidevahelised projektid, mis aitavad kaasa Euroopa metroloogiavõrgustikus ja EURAMETi tehnilistes komiteedes sätestatud prioriteetsete eesmärkide saavutamisele.

   – ii) meetmed metroloogiaalastest teadustulemustest teavitamiseks ja nende kasutamiseks;

   – iii) meetmed, mis on suunatud konkreetsetele puuduva või vähese teadussuutlikkusega metroloogiainstituutidele, toetades neid teiste liidu, riiklike või piirkondlike koolitus- ja liikuvusprogrammide, piiriülese koostöö või metroloogia infrastruktuuri investeeringute kasutamisel;

   – iv) väliste teavitus- ja teadmussiirdetegevuste korraldamine metroloogiapartnerluse tutvustamiseks ja selle mõju suurendamiseks.

2. Enne lõike 1 punktis a osutatud iga projektikonkursi teemade kindlakstegemist kutsub EURAMET metroloogia teaduskogukonna ja üldise metroloogia väärtusahela üksikisikuid või organisatsioone üles soovitama võimalikke uurimisteemasid.

Artikkel 7

Iga-aastane töökava

1. Metroloogiapartnerlust rakendatakse iga-aastaste töökavade alusel, mis hõlmavad konkreetse (edaspidi „vaatlusaasta“) aasta 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini võetavaid meetmeid.

2. EURAMET võtab iga-aastase töökava vastu vaatlusaasta 31. märtsiks pärast komisjonilt heakskiidu saamist. Nii EURAMET kui ka komisjon tegutsevad iga-aastase töökava vastuvõtmisel põhjendamatu viivituseta. EURAMET teeb iga-aastase töökava avalikult kättesaadavaks.

3. Tegevust, millele on osutatud artikli 6 lõike 1 punktides a ja b, võib algatada ainult vaatlusaastal ning alles pärast selle aasta töökava vastuvõtmist.

4. EURAMET võib tegevusi rahastada ainult siis, kui need on ette nähtud iga-aastases töökavas. Iga-aastases töökavas eristatakse artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud tegevusi, artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud tegevusi ja EURAMETi halduskulusid. Iga-aastane töökava sisaldab neile vastavaid kuluprognoose ja eelarve eraldisi meetmetele, mida rahastatakse artiklis 3 osutatud liidu rahalisest osalusest, ning meetmetele, mida osalevad riigid rahastavad ilma liidu sellise rahalise osaluseta. Iga-aastases töökavas esitatakse ka osalevate riikide artikli 5 lõike 2 punktis b osutatud mitterahalise osaluse hinnanguline väärtus.

5. Vaatlusaasta muudetud iga-aastastes töökavades ning järgnevate vaatlusaastate iga-aastastes töökavades võetakse arvesse eelnenud projektikonkursside tulemusi. Neis tuleb püüda vähendada teadusteemade ebapiisavat käsitlemist, eelkõige selliste teemade puhul, mida esialgu käsitleti artikli 6 lõike 1 punkti b kohases tegevuses, kuid mida ei olnud võimalik piisavalt rahastada.

6. Asjaomaste iga-aastaste töökavade kohased projektikonkursid kuulutatakse välja 31. detsembriks 2027. Piisavalt põhjendatud juhtudel võib need algatada 31. detsembriks 2028.

7. EURAMET teostab järelevalvet kõigi iga-aastase töökavaga hõlmatud tegevuste üle ja esitab komisjonile aruande.

8. Kõigile teadetele või väljaannetele, mis on seotud metroloogiapartnerluse tegevusega ja temaga koostöös tehtava tegevusega, mida teostavad kas EURAMET, osalev riik, selle riiklikud rahastamisasutused või tegevuses osalejad, lisatakse märge, et seda tegevust kaasrahastab programmi „Euroopa horisont“ metroloogiapartnerlus.

Artikkel 8

Osalemis- ja levitamiseeskirjad

1. EURAMETi käsitatakse rahastamisasutusena määruse [(EL) [XXX] [programmi „Euroopa horisont“ määrus] artikli 2 punkti 13 tähenduses ning ta annab rahalist

toetust käesoleva otsuse artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud kaudsetele meetmetele kooskõlas määruse (EL) [XXX] artikli 6 lõikega 2.

2. Vastavalt programmi „Euroopa horisont“ määruse artikli 13 lõikele 1 võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel iga-aastases töökavas ette näha piirangu, et kaudsetes meetmetes saavad koordinaatori rollis olla ainult osalevate riikide riiklikud metroloogiainstituudid ja määratud instituudid, et tagada eesmärkide ja osalevate riikide osalusekohustuste täitmine.

3. EURAMET tagab asjakohase koostoime riiklike metroloogiainstituutide ja määratud instituutidega artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud kaudsete meetmete puhul vastavalt asjaomase riikliku asutuse määratud korrale. EURAMET julgustab ja toetab ka muude üksuste osalemist kõikides projektikonkurssides.

Artikkel 9

Liidu ja EURAMETi vahelised lepingud

Kui on tagatud liidu finantshuvide samaväärne kaitse, tehakse EURAMETile ülesandeks liidu osaluse rakendamine kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 62 lõikega 3 ja artikliga 154.

Artikkel 10

Liidu rahalise osaluse lõpetamine, vähendamine või peatamine

1. Kui metroloogiapartnerlus ei vasta liidu rahalise osaluse tingimustele, võib komisjon artiklis 3 osutatud liidu rahalise osaluse lõpetada, seda proportsionaalselt vähendada või selle peatada.

2. Kui osalevad riigid ei osale metroloogiapartnerluse rahastamises, osalevad ainult osaliselt või ei pea kinni artiklis 5 osutatud osaluste ajakavast, võib komisjon artiklis 3 osutatud liidu rahalise osaluse lõpetada, seda proportsionaalselt vähendada või selle peatada. Komisjoni otsus ei takista selliste rahastamiskõlblike kulude hüvitamist, mis on osalevate riikide poolt juba kantud enne seda, kui metroloogiapartnerlusele on teatatud otsusest liidu rahaline osalus lõpetada, seda proportsionaalselt vähendada või see peatada.

Artikkel 11

Järelauditid

1. EURAMET teeb artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud kaudsete meetmetega seotud kulude järelauditid kooskõlas määruse... [programm „Euroopa horisont“] [XXX] artikliga 48.

2. Komisjon võib otsustada, et ta teeb lõikes 1 osutatud auditid ise. Sellisel juhul teeb komisjon seda kooskõlas kohaldatavate õigusnormidega, eelkõige määruse (EL) [XXX] [programm „Euroopa horisont“] artikli 48 lõikega 3 ja määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 127.

Artikkel 12

Liidu finantshuvide kaitsmine

1. Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva otsuse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ning juhul, kui avastatakse rikkumisi, alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

2. Metroloogiapartnerluse rakendamisel võtavad osalevad riigid seadusandlikud, reguleerivad, haldus- ja muud meetmed, mis on vajalikud liidu finantshuvide kaitsmiseks, et eelkõige tagada kõigi liidule tasumisele kuuluvate summade sissenõudmine kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2018/1046.

3. EURAMET annab komisjoni töötajatele ja muudele komisjoni poolt selleks volitatud isikutele ning samuti kontrollikojale juurdepääsu oma objektidele ja territooriumile ning kogu teabele, sealhulgas elektroonilises vormis teabele, mis on auditite tegemiseks vajalik.

4. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada uurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013[16] ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96[17] sätetele ja neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas käesoleva otsuse alusel rahastatava kokkuleppe, otsuse või lepinguga seoses on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

5. Euroopa Prokuratuur võib korraldada uurimisi kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939[18] sätete ja menetlustega, et uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid, nagu on sätestatud kõnealuse määruse artiklis 4.

6. Ilma et see piiraks lõigete 3, 4 ja 5 kohaldamist, peavad käesoleva otsuse rakendamisest tulenevad kokkulepped, otsused ja lepingud sisaldama sätteid, mis annavad komisjonile, EURAMETile, kontrollikojale, EPPOle ja OLAFile sõnaselge volituse teha selliseid auditeid, kohapealseid kontrolle ja uurimisi nende vastava pädevuse kohaselt.

Artikkel 13

Metroloogiapartnerluse juhtimine

---

[16] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

[17] Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

[18] Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri (EPPO) asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

1. Metroloogiapartnerluse juhtorganid on vähemalt järgmised:

(a) metroloogiapartnerluse komitee;

(b) juhtrühm;

(c) EURAMETi sekretariaat.

Artikkel 14

Metroloogiapartnerluse komitee

1. Metroloogiapartnerluse komitee haldab metroloogiapartnerlust, et tagada elluviidud metroloogiapartnerluse eesmärkide täitmine.

2. Metroloogiapartnerluse komitee koosneb kõigi osalevate riikide EURAMETi liikmete esindajatest. Häälte osakaalud arvutatakse riikide osalemiskohustuste alusel vastavalt kohustuse ruutjuurele.

3. Metroloogiapartnerluse komitee teeb eelkõige järgmist:

(a) võtab vastu otsuseid teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise tegevuskava kohta;

(b) võtab vastu otsuseid projektikonkursside ja hindamise läbivaatamise menetluse kavandamise kohta;

(c) võtab pärast komisjonilt heakskiidu saamist ja artiklis 15 osutatud juhtrühmaga konsulteerimist vastu iga-aastase töökava;

(d) võtab vastu otsused rahastatavate projektide valiku kohta vastavalt artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud konkursikutsete hindamisel saadud pingereale;

(e) jälgib rahastatud projektide edenemist;

(f) kiidab heaks programmiga „Euroopa horisont“ ühinemata kolmanda riigi osalemise metroloogiapartnerluses tingimusel, et kolmas riik on sõlminud liiduga artikli 1 lõikes 3 osutatud rahvusvahelise lepingu.

4. Komisjonil on metroloogiapartnerluse komitee koosolekutel vaatleja staatus. Iga-aastase töökava vastuvõtmiseks on metroloogiapartnerluse komiteel siiski vaja komisjoni eelnevat nõusolekut. Metroloogiapartnerluse komitee kutsub komisjoni oma koosolekutel osalema ja saadab komisjonile kõik asjakohased dokumendid. Komisjon võib osaleda metroloogiapartnerluse komitee aruteludes.

5. Metroloogiapartnerluse komitee valib oma eesistuja ja tema asetäitja vastavalt lõikes 2 selgitatud häälte osakaalule. Metroloogiapartnerluse komitee eesistuja esindab EURAMETi metroloogiapartnerlusega seotud küsimustes.

Artikkel 15

Juhtrühm

1. Komisjon moodustab juhtrühma. Juhtrühm on metroloogiapartnerluse nõuandev organ ja annab metroloogiapartnerlusele nõu Euroopa tasandi metroloogiaalaste teadusuuringute uute prioriteetide kohta. Eelkõige teeb juhtrühm järgmist:

(a) teeb kindlaks kujunemisjärgus tehnoloogiad ja turud, kus metroloogiauuringud võiksid tulevikus asjakohaseks muutuda;

(b) teeb kindlaks teadusuuringute valdkonnad, mis aitavad kaasa siseturu sujuvale toimimisele, sealhulgas asjaomastele reeglitele ja standarditele;

(c) nõustab metroloogiapartnerlust tulevaste töökavade prioriteetide osas.

2. Juhtrühma kuulub 12 liiget:

(a) neli esindajat Euroopa standardite koostajate seast ja EURAMETi määratud reguleerivatest asutustest;

(b) viis esindajat erinevatest määruse [(EL) [XXX] [„Euroopa horisont“] alusel loodud Euroopa partnerlustest erasektori tööstuse esindajatega. Komisjon nimetab need esindajad avatud ja läbipaistval viisil;

(c) EURAMETi eesistuja;

(d) üks komisjoni määratud esindaja ja üks riikliku ministeeriumi esindaja, kes ei ole EURAMETis esindatud riikliku metroloogiainstituudi töötaja. Ministeeriumi esindaja peaks olema nimetatud metroloogiapartnerluse komitee poolt.

3. Vähemalt 50 % lõike 2 punktides a ja b osutatud liikmetest vahetub hiljemalt pärast artikli 18 lõikes 1 osutatud vahehindamist.

4. Juhtrühma juhivad ühiselt lõike 2 punktis d osutatud esindajad.

Artikkel 16

EURAMETi sekretariaat

1. Metroloogiapartnerluse pangakontosid haldab EURAMETi sekretariaat, kes pakub EURAMETile üldist haldustuge.

2. EURAMETi sekretariaadis luuakse juhtimisüksus, kes vastutab metroloogiapartnerluse rakendamise ja igapäevase juhtimise eest.

Artikkel 17

Teabevahetus

1. Komisjoni taotlusel esitab EURAMET komisjonile artiklis 18 osutatud hindamisaruannete koostamiseks vajaliku teabe.

2. Osalevad riigid esitavad komisjonile EURAMETi kaudu Euroopa Parlamendi, nõukogu või kontrollikoja nõutud mis tahes teabe, mis käsitleb metroloogiapartnerluse finantsjuhtimist.

3. Komisjon lisab lõikes 2 nimetatud teabe artiklis 18 osutatud hindamisaruannetesse.

Artikkel 18

Hindamine

1. Komisjon viib programmi „Euroopa horisont“ hindamiste raames läbi metroloogiapartnerluse vahehindamise ja lõpphindamise, nagu on sätestatud määruse (EL) ... [programm „Euroopa horisont“] artiklis 47.

2. Hindamiste käigus uuritakse, kuidas metroloogiapartnerlus täidab oma ülesandeid ja eesmärke, hindamine hõlmab kõiki selle tegevusi ning hinnatakse selle Euroopa lisaväärtust, tulemuslikkust, tõhusust, sealhulgas avatust ja läbipaistvust, võetavate meetmete asjakohasust ning nende sidusust ja/või vastastikust täiendavust asjaomaste piirkondlike, riiklike ja liidu poliitikavaldkondadega, sealhulgas koostoimet programmi „Euroopa horisont“ muude osadega (nt missioonid, teemavaldkonnad või teema-/eriprogrammid). Hindamisel võetakse arvesse sidusrühmade seisukohti nii Euroopa kui ka riigi tasandil ning vajaduse korral hinnatakse ka eelnevate algatuste pikaajalist teaduslikku, ühiskondlikku, majanduslikku ja tehnoloogilist mõju. Vajaduse korral sisaldavad need hinnangut mis tahes tulevase meetme kõige tõhusama poliitilise sekkumisviisi kohta, samuti metroloogiapartnerluse mis tahes võimaliku uuendamise asjakohasuse ja sidususe kohta, võttes arvesse üldisi poliitilisi prioriteete ning teadusuuringuid ja innovatsiooni toetavat keskkonda, sealhulgas paiknemist muude raamprogrammist „Euroopa horisont“ toetatavate algatuste suhtes.

Artikkel 19

Juurdepääs tulemustele ja ettepanekuid käsitlevale teabele

1. EURAMET tagab komisjonile juurdepääsu kogu teabele, mis on seotud selle poolt rahastatavate kaudsete meetmetega. Selline teave hõlmab metroloogiapartnerluse kaudsetes meetmetes osalevate toetusesaajate tulemusi või mis tahes muud teavet, mida peetakse vajalikuks liidu poliitika või programmide väljatöötamiseks, rakendamiseks, järelevalveks ja hindamiseks. Sellised juurdepääsuõigused piirduvad mitteärilise ja konkurentsivälise kasutusega ning peavad olema kooskõlas kohaldatavate konfidentsiaalsuseeskirjadega.

2. Liidu poliitika või programmide väljatöötamiseks, rakendamiseks, järelevalveks ja hindamiseks edastab EURAMET komisjonile esitatud taotlustes sisalduva teabe.

Artikkel 20

Konfidentsiaalsus

Ilma et see piiraks artikli 17 kohaldamist, tagab EURAMET sellise konfidentsiaalse teabe kaitse, mille avaldamine väljaspool liidu institutsioone ja muid liidu organeid, ameteid või asutusi võib kahjustada EURAMETi liikmete või metroloogiapartnerluses osalejate huve. Selline konfidentsiaalne teave hõlmab muu hulgas isiklikku, ärilist, tundlikku salastamata ja salastatud teavet.

Artikkel 21

Huvide konflikt

1. EURAMET, selle organid ja töötajad ning metroloogiapartnerluse organid väldivad oma tegevuses mis tahes huvide konflikti.

2. EURAMET võtab kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 154 lõike 4 punktiga d vastu EURAMETi töötajate, metroloogiapartnerluse komitee liikmete ja muude selles komitees tegutsevate isikute ning EURAMETi ja metroloogiapartnerluse muude organite või rühmade huvide konfliktide ennetamise, vältimise ja käsitlemise eeskirjad.

Artikkel 22

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 23

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb

1.4. Eesmärgid

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja eelarveread, millele mõju avaldub

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

3.2.5. Kolmandate isikute osalus

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus liidu osalemise kohta mitme liikmesriigi ühiselt algatatud Euroopa metroloogiapartnerluses

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad *(programmi teemavaldkond)*

Tegevus: programm „Euroopa horisont“

Teemavaldkond 4: Digivaldkond, tööstus ja kosmos

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

☑ **uut meedet**

☐ **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**[19]

☐ **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ **ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega**

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.4.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Algatuse peamised eesmärgid võib jagada teaduslikuks, majanduslikuks ja ühiskondlikuks eesmärgiks. Teaduslik eesmärk on töötada välja Euroopa tasandil kestlik ja koordineeritud maailmatasemel metroloogiasüsteem. Majanduslik eesmärk on tagada, et novaatorid hakkavad oma ökosüsteemides otseselt kasutama tipptasemel metroloogiasuutlikkust. Ühiskondlik eesmärk on suurendada metroloogia mõju ühiskondlikele probleemidele seoses poliitika, standardite ja eeskirjade rakendamisega, et muuta need eesmärgile kohaseks.

Algatus peaks käivituma 2021. aasta teises või kolmandas kvartalis (sõltuvalt kuupäevast, mil nõukogu ja Euroopa Parlament põhiõigusakti vastu võtavad).

Algatuse peamine tegevus on metroloogiainstituutide ja väliste metroloogiaalaste sidusrühmade vahelise teaduskoostöö toetamine. Osalemiskutse aastatel 2021 ja 2022 toimub esimene käivitusetapp, et saavutada 2023.–2026. aastaks stabiilne projektikonkursside eelarve. Viimaseks osalemiskutse aastaks 2027 prognoositakse projektikonkursside eelarve vähendamist, et võimaldada järkjärgulist lõpetamist. Samal ajal rahastatakse riiklikest vahenditest Euroopa metroloogiavõrgustike loomist strateegilistes tehnoloogilistes ja ühiskondlikes valdkondades. Esimesed võrgustikud ehitatakse üles alates algatuse algusest ning igal rakendusaastal käivitatakse uusi võrgustikke.

[19] Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

2030. aastaks saavutatakse kõik üld- ja erieesmärgid ning nende suhtes viiakse läbi järelhindamine.

1.4.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*):

Algatuses käsitletud probleemid on laadilt ja ulatuselt sellised, et ELi tasandi kooskõlastatud meetmed on asjakohasemad kui üksikute liikmesriikide endi algatuste arendamine. See võimaldab teha sidusamaid ja kooskõlastatumaid jõupingutusi ning vältida dubleerimist.

Algatusele antava liidu rahalise toetuse peamine põhjus on võimalus rahastada riikidevahelisi teadusuuringuid, mis on otseselt suunatud metroloogia valdkonna ühistele strateegilistele prioriteetidele. Artikli 185 kohane algatus annab ka pikaajalise õiguskindluse institutsioonilise rahastamise suhtes, mis hõlmab nii liidu võetud kohustusi kui ka riigi tasandil kättesaadavat institutsioonilist rahastamist.

Oodatav tekkiv liidu lisaväärtus (*ex post*):

ELi osalemine võimaldab saavutada mastaabisäästu ja tugevdada metroloogiaalaste teadusuuringute suutlikkust. ELi osalemine tagab ka riiklike vahendite võimendamise, et luua Euroopa metroloogiasuutlikkus, mis sobib ühiste ühiskondlike probleemide ja tehnoloogiliste üleminekute jaoks kooskõlas ühtse turu vajadustega.

Neid küsimusi käsitletakse põhjalikumalt käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangu dokumendis.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Riiklike metroloogiaalaste jõupingutuste märkimisväärse lõimituse saavutamisega on seitsmenda raamprogrammi ja programmi „Horisont 2020“ raames võetud ELi meetmed võimaldanud Euroopal saavutada ülemaailmne juhtpositsioon paljudes metroloogiavaldkondades. Kuna metroloogiaalased teadusuuringud muutuvad üha olulisemaks kujunemisjärgus tehnoloogiate võimaldamise teguriks, suurendavad teised ülemaailmsed piirkonnad oluliselt oma metroloogiainvesteeringuid ja suunavad neid strateegiliselt. Seepärast on praeguses etapis vaja ELi meetmeid, et säilitada lõimimise hoog, nii et see saab osaks metroloogia väärtusahelast ja suurendab seeläbi metroloogia sidusrühmade, sealhulgas reguleerivate asutuste ja standardite kehtestajate, tööstuse ja ühiskonna lõppkasutajate ning kodanike kaasatust. See on võti lõimitud metroloogiauuringute pikaajalise kestlikkuse saavutamiseks Euroopas.

Kestlikkuse saavutamiseks on äärmiselt oluline, et sellised ELi meetmed säiliksid ka praegu. Vastasel juhul, nagu märgitakse 2017. aasta vahehindamises, võivad metroloogiaalased jõupingutused Euroopas taas killustuda, kuna väiksemate riiklike metroloogiainstituutide suutlikkuse suurendamine on kärbitud, samas kui suuremad riiklikud metroloogiainstituudid sõlmivad kahepoolseid kokkuleppeid oma kolleegidega teistest maailma piirkondadest, kahjustades nii Euroopa tehnoloogilist suveräänsust.

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Programmi „Euroopa horisont“ määruse kohaselt peavad kõik Euroopa partnerlused tagama kooskõlastamise ja/või ühistegevuse muude asjakohaste teadus- ja innovatsioonialgatustega, et tagada omavahelise ühendatuse optimaalne tase ja tõhus koostoime.

Tuleks luua tugev koostoime teiste Euroopa partnerlustega, mis on tihedalt seotud mõõtmismahukate rakendustega. Lisaks võimaldab artikli 185 kohane meede sujuvat lõimimist riiklike rahastamisprogrammidega, mis on kooskõlas riikide metroloogiaalaste prioriteetidega.

See on eelkõige kooskõlas muude Euroopa prioriteetide, nagu „Digiajastule vastav Euroopa“, „Inimeste hüvanguks toimiv majandus“ ja „Euroopa roheline kokkulepe“, alla kuuluvate meetmetega ning saab osaleda kõigis kavandatud teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ programmides ja meetmetes, sealhulgas kõigis teise samba „Üleilmsed probleemid ja tööstuse konkurentsivõime“ teemavaldkondades.

Koostoimet ja koostööd jälgitakse iga-aastase tegevusaruande kaudu.

1.5. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

☑ **Piiratud kestusega**

– ☑ hõlmab ajavahemikku [01/01]2021–[31/12]2031

– ☑ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul 2021–2027 ja maksete assigneeringutele ajavahemikul 2022–2032.

☐ **Piiramatu kestusega**

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[20]

☐ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

– ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega

☑ **Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetada);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☑ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

EURAMET on Saksamaa õiguse alusel asutatud ühendus (*Eingetragener Verein*, e.V.) ning liikmesriigid ja teised Euroopa riigid on teinud talle ülesandeks esindada neid Euroopa piirkondliku metroloogiaorganisatsioonina. Liidu rahaline toetus algatusele antakse selle organisatsiooni kaudu.

[20] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ määrusega võetakse partnerluses vastu järelevalvesüsteem, mis on kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ määruse artiklis 45 ning III ja V lisas sätestatud nõuetega ja mida kasutatakse samas ühtses andmebaasis kui programmi „Euroopa horisont“ muid komponente. Aruandlus- ja järelevalvesüsteem tagab peamised juhtimis- ja rakendusandmed (sealhulgas üksikandmed üksikute üksuste tasandil), võimaldab jälgida edusamme vastavalt peamistele mõjuahelatele (sealhulgas ELi prioriteetide saavutamiseks tehtud edusamme) ja partnerluse kriteeriumidele. Partnerlus annab aru konkreetsetest näitajatest (mis ei ole hõlmatud peamiste mõjuahelatega), mis võimaldavad jälgida lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis edusamme partnerluse visiooni ning eri- ja tegevuseesmärkide saavutamisel, nagu on sätestatud partnerluse loomist käsitlevas määruses, sealhulgas 2030. aastaks seatud eesmärkide saavutamisel. Näitajad, andmeallikad ja metoodika võimaldavad aja jooksul hinnata saavutusi, mõjude suunas tehtud edusamme, sealhulgas ELi poliitikaeesmärkide saavutamist, ning teha kindlaks võimalikud parandusmeetmete võtmise vajadused. Selles tuleks arvesse võtta nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid andmeid, määrata kindlaks andmete kogumisega seotud kohustused ning sätestada konkreetsed lähenemisviisid realistliku lähtealuse, eesmärkide ja/või võrdlusaluste väljatöötamiseks, et teha vajaduse korral kindlaks edusammud kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ mõjul põhineva lähenemisviisiga. Kogu kogutud teave esitatakse komisjoni talitustele peaaegu reaalajas, tuginedes ühistele andmemudelitele, ja sisestatakse ühte andmebaasi, nagu on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ määruse artiklis 45. Selleks luuakse asjakohased aruandlussüsteemid, et toetada pidevat ja läbipaistvat aruandlust, sealhulgas kulukohustustega seotud ja tegelikult antud rahaliste ja mitterahaliste toetuste kohta, nähtavuse ja asukoha kohta rahvusvahelises kontekstis ning erasektori investeeringute mõju kohta teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud riskidele. Aruandlus peaks olema kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ standardsete aruandlusnõuetega. Aruandlussüsteemide väljatöötamisse strateegilise kooskõlastamise protsessi raames kaasatakse ka liikmesriigid ja partnerluse esindajad, et tagada aruandluse ja järelevalve sünkroniseerimine ja kooskõlastamine, sealhulgas andmete kogumise ja aruandlusega seotud ülesannete jagamise osas. Projekti tasandil aruandlussüsteem sisaldab üksikasjalikku teavet rahastatud projektide, nende tulemuste, levitamise ja kasutamise kohta peamiste sihtrühmade poolt ning üldise mõju kohta, mida see annab teadusele, majandusele, ühiskonnale ja/või keskkonnale kooskõlas projektide eesmärkide ja sihipärase mõjuga. Seda peaksid täiendama asjakohased andmed partnerluse lisaväärtuse ja mõju kohta Euroopa, riigi ja piirkondlikul tasandil. Tagada tuleb asjakohane andmete jagamise mehhanism koos programmi „Euroopa horisont“ ühiste järelevalve- ja aruandlusandmebaasidega.

Komisjon viib 31. detsembriks 2024 läbi algatuse vahehindamise ja edastab selle järeldused koos oma tähelepanekutega 30. juuniks 2025 Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Kuue kuu jooksul pärast algatuse lõpetamist, kuid mitte hiljem kui kaks aastat pärast selle lõpetamise otsust, viib komisjon läbi algatuse lõpphindamise. Lõpphindamise tulemused esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

EURAMET esitab iga aasta 15. veebruariks komisjonile heakskiitmiseks iga-aastase tegevusaruande partnerluse eelmise kalendriaasta edusammude kohta, eelkõige

seoses asjaomase aasta töökavaga. Aruanne sisaldab teavet, mis käsitleb tehtud teadusuuringuid, innovatsiooni ja muud tegevust ning vastavaid kulutusi; esitatud taotlusi jaotatuna osalejate liikide ja riikide kaupa; rahastamiseks valitud kaudseid meetmeid jaotatuna osalejate liikide ja riikide kaupa ning näidates ära liidu toetuse üksikutele osalejatele ja meetmetele.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

Kaudne eelarve täitmine on põhjendatud, sest Euroopa metroloogiapartnerlus on avaliku sektori partnerlus, milles teatav osa osalevate riikide rahastusest antakse mitterahalisel kujul.

Igal aastal võetakse otsus Euroopa metroloogiapartnerlusse tehtava panuse kohta vastu ELi kõnealuse aasta eelarve alusel.

Euroopa Komisjoni ja EURAMETi vahel sõlmitud delegeerimislepingus sätestatakse, et igal aastal täidetavate ülesannete eest maksab komisjon EURAMETiga rahaliste vahendite ülekandmise lepingu sõlmimisel rahalist toetust. Delegeerimislepingule peaks eelnema EURAMETi eelhindamine, et hinnata selle sisekontrolli raamistikku ja finantsjuhtimist.

Komisjon tagab, et Euroopa metroloogiapartnerluse suhtes kohaldatavad eeskirjad on täielikult kooskõlas finantsmääruse nõuetega.

Järelevalve kord, sealhulgas partnerluse juhtimise üle tehtava liidu järelevalve kaudu, ning aruandluse kord tagavad, et komisjoni talitused saavad täita aruandlusnõudeid nii kolleegiumi kui ka eelarvepädeva institutsiooni ees.

EURAMETi sisekontrolliraamistik Euroopa metroloogiapartnerluse rakendamiseks põhineb järgmisel:

- selliste sisekontrollistandardite rakendamine, mis pakuvad vähemalt komisjoni pakutava garantiiga võrdväärset garantiid;
- menetlused parimate projektide valimiseks sõltumatu hindamise teel ning nende viimiseks õigusaktide kujule;
- projektide ja lepingute haldus iga projekti kogu olelustsükli vältel;
- kõigi taotluste eelkontroll, kaasa arvatud auditisertifikaatide küsimine ning kuluarvestusmeetodite eelnev sertifitseerimine;
- nõuete valimi järelauditid osana programmi „Euroopa horisont“ järelaudititest;
- projektide tulemuste teaduslik hindamine.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

1) Spetsiaalse rakendusstruktuuri EURAMET suutlikkus juhtida Euroopa Liidu eelarvet ja kaitsta ELi finantshuve.

Kontrollimeetod on kooskõlas ELi finantsmäärustes sätestatud nõuetega ning eelkõige sellega, et komisjonile jääb õigus oma toetus lõpetada, seda vähendada või see peatada, kui rakendamine ei ole vastuvõetav või asjakohane.

2) Osalevate riikide suutlikkus programmi ettenähtud mahus rahastada.

ELi toetust võib eraldada vaid tõendite olemasolul riigi rahaliste kohustuste täitmise kohta, nii aastase rahastamislepingu tasandil kui ka riigi eraldiste tasandil, mis on suunatud oma riigi osalejatele projektides. Teise tagatisena ei tohi ELi rahastamine ületada 50 % kogu programmi avaliku sektori poolsest rahastamisest ja ELi rahastamist ei ole lubatud kasutada halduskulude katteks.

2.2.3. Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Kuna programmis „Euroopa horisont“ osalemise eeskirjad, mida kohaldatakse metroloogiapartnerluse suhtes, on sarnased nendega, mida kasutab komisjon oma tööprogrammis, ning abisaajate hulgal on komisjoni omaga samalaadne riskiprofiil, võib eeldada, et veamäär tuleb sarnane sellega, mille komisjon nägi ette programmi „Euroopa horisont“ jaoks, st et tagatakse põhjendatud kindlustunne, et mitmeaastase kuluperioodi jooksul on veariski määr aastas vahemikus 2–5 %, ning et lõppeesmärk on pärast kõikide auditite ning parandus- ja tagasinõudmismeetmete finantsmõju arvessevõtmist saavutada mitmeaastaste programmide kehtivusaja lõpuks jääkviga, mis on võimalikult 2 % lähedal.

Üksikasjalik teave osalejatega seotud eeldatava veamäära kohta on programmi „Euroopa horisont“ finantsselgituses.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Komisjon tagab, et Euroopa metroloogiapartnerluse raames kohaldatakse pettustevastase võitluse menetlusi juhtimisprotsessi kõigis etappides.

Programmi „Euroopa horisont“ kohta esitatud ettepanekute puhul on hinnatud pettuseriski ja nende mõju. Üldiselt peaks kavandatavatel meetmetel olema pettustevastasele võitlusele kasulik mõju, eriti tänu riskipõhise auditi suuremale tähtsustamisele ning tugevdatud teaduslikule hindamisele ja kontrollile.

Komisjon tagab, et on kehtestatud vajalikud meetmed, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

Praeguse artikli 185 kohase EMPIRi algatuse rakendamisel teeb EURAMET pettuste ja eeskirjade eiramisega seotud küsimustes juba koostööd komisjoni talitustega. Komisjon tagab, et see jätkub ja seda tugevdatakse.

Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide ja kohapealsete kontrollide abil kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on programmi raames liidu vahendeid vastu võtnud.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrolle, mis peavad toimuma määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu

eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 1 **Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond – programm „Euroopa horisont“**	Liigendatud/liigendamata[21]	EFTA riigid[22]	kandidaatriigid[23]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
1	01 02 02 40 – teemavaldkond „Digivaldkond, tööstus ja kosmos“	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

[21] Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

[22] EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

[23] Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**1**	Rubriik „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ Programm „Euroopa horisont“

			2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pärast 2027. a astat***	**KOKKU**
Tegevusassigneeringud (liigendatud punktis 3.1 loetletud eelarveridade järgi)	Kulukohustused	(1)	26,000	43,000	51,000	51,000	47,000	43,000	39,000		**300,000**
	Maksed	(2)	0	11,700	31,050	44,900	50,200	49,200	45,600	67,350	**300,000**
Programmi vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud[24]	Kulukohustused = maksed	(3)	0,381	0,389	0,396	0,405	0,413	0,420	0,430	–	2,834
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1 + 3	26,381	43,389	51,396	51,405	47,413	43,420	39,430		**302,834**
	Maksed	= 2 + 3	0,381	12,089	31,446	45,305	50,613	49,620	46,030	67,350	302,834

[24] Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus. Hõlmab programmi „Euroopa horisont“ meetmete haldamist. Täistööajale taandatud töötajate kulud määratakse kindlaks keskmise aastase kulu alusel, mida kasutatakse alates 2021. aastast alaliste töötajate töötasude (0,127 eurot) ja muude halduskulude (0,025 eurot) puhul, mis on seotud hoonete ja kaudse teadustegevuse personali IT-kuludega. Ajavahemikul 2022–2027 kohaldatakse iga-aastast 2 % indekseerimist. Komisjoni peadirektoraatide personalivajaduse näitajad on samuti soovituslikud ja mittesiduvad.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“

Selle punkti täitmisel tuleks kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit, mis on esitatud õigusaktile lisatava finantsselgituse lisas, ja laadida see üles DECIDE’i talitustevahelise konsulteerimise eesmärgil.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. a astat*	KOKKU
Personalikulud		–	–	–	–	–	–	–		**0**
Muud halduskulud		–	–	–	–	–	–	–		**0**
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	–	–	–	–	–	–	–		**0**

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Pärast 2027. a astat*	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	26,381	43,389	51,396	51,405	47,413	43,420	39,430		302,834
	Maksed	0,381	12,089	31,446	45,305	50,613	49,620	46,030	67,350	302,834

3.2.2. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

– ☑ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– ☐ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**KOKKU**
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7								
Personalikulud								
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 kulud kokku								

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud[25]								
Personalikulud								
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku								

KOKKU								**0**

Personali- ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või peadirektoraadi siseselt ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

[25] Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

3.2.2.1. Hinnanguline personalivajadus

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist

– ☑ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt[26]:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

Aasta		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• **Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)**								
Komisjoni peakorteris ja esindustes								
Delegatsioonides		–	–	–	–	–	–	–
Teadustegevus		2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
• **Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)** [27] Rubriik 7								
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	– peakorteris	–	–	–	–	–	–	–
	– delegatsioonides	–	–	–	–	–	–	–
Rahastatakse programmi vahenditest [28]	– peakorteris	–	–	–	–	–	–	–
	– delegatsioonides	–	–	–	–	–	–	–
Teadustegevus		–	–	–	–	–	–	–
Muud eelarveread (märkige)		–	–	–	–	–	–	–
KOKKU		2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Programmi järelevalveks ja poliitika suunamiseks ning komisjoni haldusülesannete ja -kohustuste hindamiseks/juhtimiseks.
Koosseisuvälised töötajad	ei kohaldata

[26] Komisjoni peadirektoraatide personalivajaduse näitajad on samuti soovituslikud ja mittesiduvad.

[27] Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

[28] Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

3.2.3. Kolmandate isikute osalus

Ettepanek/algatus:

– ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

– ☑ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**KOKKU**
Osalevad riigid	31,000	52,000	62,000	62,000	57,000	52,000	47,000	363,000
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	31,000	52,000	62,000	62,000	57,000	52,000	47,000	363,000

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– ☑ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ muudele tuludele

Palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Ettepaneku/algatuse mõju[29]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Artikkel …….							

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[…]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

[…]

[29] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, s.t brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.